

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Bratislava
Stále pracovisko Nitra
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly
Mariánska dolina 7, 949 01 Nitra

Č.: 7577-35433/2015/Tit/370470106

Správa o mimoriadnej environmentálnej kontrole č. 87/2015/Z

v prevádzke: **„Výroba farmaceutických produktov“**

prevádzkovateľa: **Saneca Pharmaceuticals, a.s.**
Nitrianska 100
920 27 Hlohovec
IČO: 46 833 323

vykonanej dňa: **13. 10. 2015 o 9⁰⁰ hod.**

Kontrolu vykonali: **Ing. Katarína Jakušová, inšpektorka**
Ing. Kristína Titková, inšpektorka
RNDr. Martin Jursa, inšpektor

Za kontrolovaný subjekt sa zúčastnili:

Ing. Anton Gažovič – manažér ochrany ŽP

Predmetom

správy o mimoriadnej environmentálnej kontrole (ďalej len „správa“) vypracovanej podľa § 34 ods. 10 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o IPKZ“) je výsledok kontroly, ktorú vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „Inšpektorát“) ako orgán štátneho dozoru podľa § 32 ods. 1 písm. c) zákona o IPKZ a ako odborný kontrolný orgán podľa § 9 ods.1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná na základe podnetu zo dňa 12. 09. 2015, doručenom Inšpektorátu dňa 09. 10. 2015 podľa § 34 ods. 1 a ods. 9 zákona o IPKZ a bola zameraná na zisťovanie dodržiavania vybraných podmienok integrovaného povolenia vydaného Inšpektorátom rozhodnutím č. 1641-10197/37/2007/Tom/370400206 zo dňa 13. 04. 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 05. 2007, zmenené a doplnené rozhodnutiami:

- č. j. 3869-22246/37/2008/Sta,Koz/370400206/Z1 zo dňa 30.6.2008
- č. j. 1314-4177/37/2009/Jed,Sta/370400206/Z2 zo dňa 05.03.2009
- č. j. 7786-35984/37/2010/Jed/370400206/Z3 zo dňa 01.02.2011
- č. j. 4219-17962/37/2011/Jed/370470106/Z4 zo dňa 29.06.2011
- č. j. 4220-18001/37/2011/Jed/370470106/Z5 zo dňa 30.06.2011
- č. j. 4737-18035/37/2011/Jed/370470106/Z6 zo dňa 01.07.2011
- č. j. 4383-11661/37/2012/Jed/370400206/Z7PK zo dňa 04.05.2012
- č. j. 7829-33576/37/2012/Jed/370470106/Z8PK zo dňa, 23.11.2012
- č. j. 7889-33588/37/2012/Jed/370470106/Z9 zo dňa 26.11.2012
- č. j. 3677-22608/37/2013/Kuc/370470106/Z10-SP zo dňa 27.8.2013
- č. j. 965-5594/2014/Šim/370470106/Z11-KR zo dňa 19. 02. 2014
- č. j. 88-15792/2014/Poj/370470106/Z12-KR zo dňa 29. 05. 2014
- č. j. 4811-25322/2014/Tit/370470106/Z13-SP,KR zo dňa 04. 09. 2014
- č. j. 334-12262/2015/Tit,Jak/370470106/Z14-KR zo dňa 28. 04. 2015
- č. j. 218-17214/2015/Tit/370470106/Z15-KR,SP zo dňa 15. 06. 2015 (ďalej len „povolenie“ resp. „rozhodnutie“).

Kontrolované obdobie: **12. 09. 2015 - 13. 10. 2015**

O predmete kontroly bol kontrolovaný subjekt informovaný dňa 13. 10. 2015 na ústnom pojednávaní vo veci zmeny integrovaného povolenia prostredníctvom Ing. Antona Gažoviča.

V prevádzke boli doposiaľ vykonané environmentálne kontroly:

Dátum vykonania kontroly	Kontrolované obdobie	Správa
29. 07. 2010	-	Záznam č. 30/2010-Jed
08. 12. 2014	01. 01. 2013 - 08. 12. 2014	Záznam č. 46/2014/Z

I. Základné údaje o prevádzke a prevádzkovateľovi

Názov prevádzky: **„Výroba farmaceutických produktov“**

Prevádzkovateľ:

Obchodné meno: **Saneca Pharmaceuticals, a.s.**

Sídlo: **Nitrianska 100
920 27 Hlohovec**

IČO: 46 833 323

Kategória priemyselnej činnosti:

4. 5. Výroba farmaceutických výrobkov vrátane medziproduktov

II. Skutkový stav:

Mimoriadna environmentálna kontrola bola uskutočnená na základe podnetu Ing. Jarmily Brosovej (Rázusova č. 46, 920 01 Hlohovec) zo dňa 12. 09. 2015, doručenom Okresnému úradu Hlohovec, Odboru starostlivosti o životné prostredie dňa 02. 10. 2015 a následne postúpenému Inšpektorátu dňa 09. 10. 2015. Predmetom podnetu bolo prešetrenie šíriaceho sa zápachu z areálu prevádzky. Citácia: „...obraciam sa na Vas s prosbou o doriesenie situacie zamorovania ovzdušia v Hlohovci. V piatok aj v sobotu (11.-12.9. 2015) sme zaznamenali neprijemny zapach podobajuci sa kyseline sirovej, tiahnuci sa od juhozapadu. Nakoľko byvame blízko bývalej Slovakofarmy odhadujeme, že islo o tento objekt. Nie je to po prvý krát a preto sa na Vas obraciame s prosbou vyriesenie tejto staznosti....“

Dňa 11. 09. 2015 prevádzkovateľ nahlásil inšpektorátu telefonicky a emailom vznik zápachu na prevádzke v dôsledku manipulácie s primárnym kalom a zlých rozptylových podmienok.

Pri miestnej obhliadke v čase kontroly nebol v prevádzke cítiť žiadny zápach.

V čase konania miestneho šetrenia prebiehalo čistenie sondy – Redoxu a lisovanie kalu. Doporučené pH pre spoľahlivý priebeh aktivačného procesu je 6,5 – 8,5, t.j. v oboch aktivačných nádržiach bolo v čase kontroly pH 7,3 v rámci uvedeného intervalu. Prietok odpadovej vody sa registruje indukčnými prietokomermi na vstupe aj výstupe aktivačného systému. V čase obhliadky bol výstup odpadovej vody na BČOV z aktivačnej nádrže A 1.1 - 32 m³ a z nádrže A 1.2. - 123 m³ v I. zmene, produkcia kalu bola 14 m³.

Na Inšpektorát bol dňa 21. 10. 2015 doručený list č. S/TS/142/10/2015, v ktorom prevádzkovateľ ohlásil prevedenie prevádzkovej skúšky, ktorá bola zameraná na zníženie zápachu v prevádzke BČOV. Na základe vzniknutých problémov navrhujú v procese extrakcie morfinu nahradiť pyrosiričitan sodný kyselinou sorbovou, ktorá neobsahuje síru a tým sa predpokladá aj odstránenie nežiaduceho zápachu. Inšpektorát listom č.8177-34216/2015/Tit/370470106 zo dňa 18. 11. 2015 súhlasil s vykonaním prevádzkového pokusu.

III. Predložené doklady

- Hlásenie o vzniku odpadu a nakladanie s ním za rok 2014
- evidenčné listy kalu z čistiarnie priemyselných odpadov
- prevádzkovo – manipulačný poriadok poriadok BČOV
- zmluva č. REPAS
- prevádzkový poriadok Kalové hospodárstvo BČOV
- List č. S/TS/142/10/2015 zo dňa 16. 10. 2015 doručený Inšpektorátu 21. 10. 2015 Ohlásenie – prevedenie prevádzkovej skúšky
- List č. č. S/TS/92/7/2015 zo dňa 21. 07. 2015 doručený Inšpektorátu dňa 27. 07. 2015 oznámenie o plánovanej odstávke jednotlivých výrob a údržbe zariadení

- Správa zo šetrenia zápachu september 2015 Saneca Pharmaceuticals a.s. Hlohovec, zo dňa 24. 09. 2015, vypracovaná prevádzkovateľom
- Rozbory odpadových vôd z výustného objektu KIZ september 2015

IV. Kontrolné zistenia

Pri kontrole plnenia povinností prevádzkovateľa uvedených v nasledovných podmienkach povolenia bolo zistené:

Podmienka II.A.1.5.: Prevádzkovateľ je povinný umožniť inšpekcii kontrolu prevádzky, najmä vstup do prevádzky, odber vzoriek a vykonanie kontrolných meraní, nahliadnutie do evidencie a iných písomností o prevádzke, poskytnúť pravdivé a úplné informácie a vysvetlenia.

Zistený stav:

Prevádzkovateľ umožnil vstup a kontrolu prevádzky, nahliadnutie do evidencie a poskytol informácie o prevádzke.

Podmienka II.A.1.5. bola dodržaná.

Podmienka II. I.6.3.: Riadiť a kontrolovať činnosť a stav technologických zariadení v prevádzke a udržiavať ich v prevádzkyschopnom stave, dodržiavať lehoty a podmienky údržby, opráv, čistenia, výmeny médií v súlade s Operačnými štandardami a pokynmi výrobcov strojnotechnologických a odlučovacích zariadení.

Podmienka II. I.6.4.: Vykonávať činnosti v prevádzke v súlade s Operačnými štandardami, Návodmi na obsluhu a schválenými Súbormi.

Zistený stav:

Prevádzkovateľ udržiava BČOV v prevádzkyschopnom stave, dodržiava podmienky údržby, opráv, čistenia v súlade s Operačnými štandardami.

Biologická čistiareň odpadových vôd je prevádzkovaná podľa schváleného prevádzkového poriadku. Prevádzkovateľ riadne vedie Prevádzkový denník, do ktorého sa priebežne (denne) zapisujú a evidujú dosahované technologické parametre čistenia a iné prevádzkové údaje, poruchy a závady, doba ich vzniku alebo pozorovaného výskytu, spôsob a doba ich odstránenia, výmena náhradných dielov, mimoriadne udalosti, havárie, inšpekčné návštevy a kontroly oprávnených orgánov, organizované exkurzie, a všetky ďalšie podstatné skutočnosti týkajúce sa prevádzky ČOV. Prevádzkovateľ pravidelne kontroluje fyzikálne a chemické parametre charakterizujúce kvalitu odpadovej vody, a to najmä na vstupe a výstupe čistiarenskeho procesu, zloženie a kvalitu aktivovaného kalu. Vzorky odpadovej vody a kalu sa odoberajú 1 x denne o 7⁰⁰ hod. Odber vzoriek vykonávajú pracovníci obsluhy BČOV do označených jednolitrových PE vzorkovníc.

Kaly, ktoré vznikajú v priebehu biologického procesu sa prečerpávajú z dosadzovacej nádrže do zahusťovacej nádrže čerpadlom na prebytočný kal. Sú inštalované dve čerpadlá, z ktorých každé môže nasávať kal z oboch dosadzovacích nádrží. Čerpadlá sú v automatickom režime ovládané časovým spínačom. Doba chodu čerpadiel je pravidelne aktualizovaná podľa množstva kalu, ktorý je potrebné z aktivačného systému odoberať.

V zahusťovacej nádrži sa kal gravitačne zahusťuje. Kalová voda sa odoberá z hladiny nádrže a kanalizáciou sa odvádza do zbernej jímky B2. Zahustený kal sa odoberá z dna zahusťovacej nádrže a prečerpáva sa do budovy kalového hospodárstva, kde sa odvodňuje na sieťopásovom lise VANEX VX – 10 alebo VANEX VX – 20 so šírkou pásu 1000 mm, resp. 2000 mm. Odvodnený kal sa dopravníkmi dopravuje do kontajnerov, ktoré sa vyprázdňujú na určenej skládke. Odvodnený kal sa hygienizuje dávkovaním vápenného hydrátu do odvodneného kalu.

Prevádzkovateľ listom č. S/TS/92/7/2015 zo dňa 21. 07. 2015 doručení Inšpektorátu dňa 27. 07. 2015 oznámil plánovanú odstávku jednotlivých výrobných strojov, zariadení a technologických celkov v rámci ktorej budú vykonané opravy a údržby jednotlivých zariadení počas celozávodnej dovolenky od 24. 07. 2015 do 10. 08. 2015. Tieto práce boli realizované aj na BČOV, kde prevádzkovateľ oznámil zvýšenú tvorbu zápachu.

Na Inšpektorát bola doručená dňa 24. 09. 2015 Správa zo šetrenia úniku zápachu september 2015, kde prevádzkovateľ uvádza: Citácia: *..., Prvé problémy, ktoré sme zaznamenali ohľadom zápachu po letnej odstávke závodu sa začali objavovať cca začiatkom septembra. Toto bolo spôsobené tým, že počas odstávky výroby je biologický proces BČOV silne utlmený. Následný nábeh výroby, vrátane výroby morfinu bol veľmi prudký, čo sa prejavilo extrémne rýchlym nárastom látkového a objemového zaťaženia BČOV. Tento stav viedol k rozbalansovaniu celého biologického procesu čo v kombinácii s pomerne veľkým množstvom aktívneho kalu v homogenizačnej nádrži viedlo k zvýšenej tvorbe zápachajúcich látok. Bezprostredne po vzniku tohto stavu sme prijali rad opatrení a v súčasnosti je možné konštatovať, že situácia s nadmernou tvorbou zápachu sa už výrazne zredukovala a k dnešnému dňu je stabilizovaná.*

Pri pochopení celého problému je potrebné si uvedomiť vysokú zotrvačnosť biologických procesov v technologickej zostave čistenia odpadových vôd. Výrazné výkyvy je technologická linka čistenia odpadových vôd z jednej strany síce schopná do veľkej miery tlmiť, za určitých podmienok, ale negatívne tendencie po ich vzniku pretrvávajú dlhý čas kým sa ich podarí eliminovať. Problém zápachu je presne tento prípad.

Z pohľadu vplyvov na zdravie obyvateľstva, je potrebné uviesť, že problém zápachajúcich látok je výhradne senzorický. Zdravie obyvateľstva vzniknutou situáciou nebolo nijakým spôsobom ohrozené.

Prevádzkovateľ vykonal primárne aj sekundárne opatrenia na zníženie tvorby zápachu. Momentálne prebieha prevádzkový pokus výmeny pyrosiričitanu sodného kyselinou sorbou na eliminovanie zápachu.

Z predložených údajov a skutočností zistených obhliadkou prevádzky vyplýva, že podmienky II.A.1.5., II.I.6.3. a II.I.6.4. boli počas kontrolovaného obdobia **dodržané**.

IV. Záver

Inšpektorát na základe vykonanej mimoriadnej environmentálnej kontroly nezistil nedostatky a týmto potvrdzuje podľa § 35 ods. 1 zákona o IPKZ súlad kontrolou zisteného stavu v prevádzkovaní činnosti v prevádzke s podmienkami povolenia.

O výsledku kontroly a obsahu správy bol prevádzkovateľ informovaný zaslaním tejto správy o environmentálnej kontrole č. 87/2015/Z.

Správa o kontrole neobsahuje žiadne prílohy.

Správa o kontrole bola vypracovaná v Nitre dňa 30. 11. 2015.

Podpisy pracovníkov kontroly:

za SIŽP, IŽP Bratislava, SP Nitra, OIPK:

Ing. Katarína Jakušová, inšpektorka

Ing. Kristína Titková, inšpektorka

RNDr. Martin Jursa, inšpektor

